

Kiseb változtatásokkal helybenhagyta a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a záhonyi határrendészek ügyében hozott elsőfokú ítéletet

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2020. december 04-én meghozott ítéletével csupán annyiban változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét, hogy egy vádlott korrupciós cselekményét eltérően minősítette, néhány járulékos rendelkezést pontosított, az ellentétes irányú ügyészi és a védelmi fellebbezéseket azonban nem találta alaposnak, ezért a törvényszék ítéletét egyebekben helybenhagyta.

A Központi Nyomozó Főügyészség Debreceni Regionális Osztálya 2017 augusztusában emelt vádat 53 vádlottal szemben előnyért hivatali helyzetével visszaélve, üzletszerűen elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt. A vád szerint a záhonyi határrendészeti kirendeltség a magyar-ukrán határon a zöldhatár, valamint a közúti és vasúti személy- és teherforgalom ellenőrzését végzi. A határátkelőhely jelentős személy- és áruforgalmat bonyolít le: a vád szerinti cselekmények elkövetésének évében – 2015-ben – több mint 2 millió személyt és közel 900.000 járművet ellenőriztek. A határ személyforgalmának a 70 százaléka külföldi. A harmadik országbeli állampolgároknak ahhoz, hogy Magyarországra beléphessenek az érvényes útlevél mellett vízummal, vagy tartózkodási engedéllyel kell rendelkezniük. Gyakran előfordul, hogy a külföldi utas lejárt útlevéllel, tartózkodási engedéllyel vagy vízummal érkezik a határra, ami helyszíni bírságot vagy idegenrendészeti eljárást von maga után. Ennek elkerülése érdekében a külföldi utasok rendszeresen pénzt adtak a határrendészeknek. Az útiokmány, a vízum lejárt, illetve túltartózkodás esetén 50 euro, hosszabb idejű túltartózkodás, illetve úti okmány hiánya esetén 100 és 400 euro közötti összeg volt a fizetendő „tarifa“. A határátkelőhelyen gyakran fordulnak meg az unió országaiban dolgozó ukrán állampolgárokat szállító kisbuszok is, amelyek a sok csomag miatt gyakran túlsúlyosak. A kisbuszok üzemeltetői különként számolnak fel viteldíjat a csomagokra, ezért abban érdekeltek, hogy minél több csomagot elszállítsanak. Ha a jármű össztömege meghaladja a KRESZ-ben meghatározott megengedett legnagyobb össztömeget, akkor az szabálysértés megállapítására alkalmas és helyszíni bírság szabható ki. A határon átkelő túlsúlyos gépjárművek esetében, ha a túllépés mértéke nem volt jelentős, akkor 20 eurot, jelentős túllépés esetén pedig 50 eurot fizettek az útlevélkezelőnek, hogy elkerüljék a hivatalos eljárást. A megszerzett pénzt az útlevélkezelői szolgálatban lévők általában megosztották egymás között, illetve a más szolgálati feladatot és az ügyeletesi szolgálatot teljesítőkkal is.

A kijelölés folytán elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. július 9-én kihirdetett ítéletében túlnyomórészt a vádiratban foglalttal azonos tényállást állapított meg és a váddal egyezően mondta ki a vádlottak bűnösségét. Ezért végrehajtandó, illetve felfüggesztett szabadságvesztésre, közügyektől eltiltásra, pénzbüntetésre, vagyonek kobzásra és lefokozásra ítélte őket. Bizonyos vádpontok tekintetében nem látta kétséget kizáró módon bizonyítottnak az ellenőrzéssel érintett gépjárművek túlsúlyosságát és az utasok túltartózkodását, illetve azt, hogy a vádlottak vesztegetési pénzt fogadtak volna el tőlük, ezért e cselekmények kapcsán felmentő rendelkezést hozott.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész a vádlottak terhére a felmentő rendelkezések miatt a bűnösség megállapítása, illetve a büntetés súlyosítása érdekében, míg a vádlottak és védőik többsége felmentésért, enyhítésért, illetve eljárási hibák miatti hatályon kívül helyezésért jelentettek be fellebbezést. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak, a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezést változtatásokkal fenntartotta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 2020. november 06-án tárgyalást tartott, melyen a katonai ügyész által indítványozott iratokat ismertette. A perbeszédék és az utolsó szó jogán megtett nyilatkozatok után a felek hozzájárulásával végül – nem nyilvános – tanácsulésen fejezte be az

ügyet a járványügyi veszélyhelyzetre tekintettel.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság maradéktalanul betartotta az eljárási szabályokat, a védelem által hivatkozott eljárási szabálysértések az ügy érdemi elbírálására nem voltak kihatással. A szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta a törvényszék, ügyfelderítési kötelezettségének is eleget tett, feltárta és helyesen értékelte a releváns bizonyítékokat. Törvényesen tette a bizonyítás részévé a kamerafelvételeket, a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés eredményét. Osztotta az ítéletábra, hogy néhány vádlott esetében nem volt felhasználható a titkos felderítés anyaga, s mivel egyéb terhelő bizonyíték velük szemben nem állt rendelkezésre, helyesen került sor a felmentésükre.

Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú katonai tanács azon megállapításával, hogy a vádlottak korrupciós cselekményeiket „iparszerűen”, rendszeres haszonszerzésre törekedve követték el, kifejezetten azért léptek szolgálatba, hogy a vesztegetésekből folyamatosan jelentős anyagi haszonra tegyenek szert. Cselekményeiket előre megbeszélték, ha nem is a maguk konkrétágában és minden részletre kiterjedően, de a lényegét illetően igen. A vesztegetési pénzt a legkülönbözőbb módon elrejtették, egymásnak átadták részesedés, illetve elrejtés céljából. Mindezt az átkelőhely ügyeletes tudtával és szándékuknak megfelelően, akik szintén részesedtek a vesztegetési pénzekből. A bizonyítékként értékelt hanganyagok alapján kétséget kizáró módon megállapítható, hogy a vádlottak tisztában voltak magatartásuk jogellenes voltával és annak lehetséges következményeivel. Több esetben szólították fel az intézkedés alá vont jármű vezetőjét, hogy a vesztegetési pénzt a kocsiban tegyék az útlevélibe, mivel sok térfigyelő kamera van kihelyezve, a fülkében lévő villanyt több esetben le is kapcsolták a vesztegetési pénz átvételét követően, míg azt elrejtették.

Az elsőfokú bíróság minden tekintetben megalapozott tényállást állapított meg és – egy kivételével – helyesen minősítette a vádlottak cselekményeit. Megállapítható volt, hogy a vádlottak egy része a határátkelőhelyen kialakult gyakorlatnak megfelelően, rendkívül jól szervezetten, az előttük is ismert „koreográfia” szerint hajtották végre bűncselekményeiket. A bizonyítékok alapján tetten érhető volt az a magas fokú szervezetség és összehangolt cselekvés, amely a bünszövetség megállapíthatóságához szükséges.

A vádlottak egy olyan korrupciós bűncselekmény-sorozatban vettek részt, amely már önmagában alkalmas arra, hogy a rendőri hivatásos állományba vetett közbizalmat jelentősen megingassa. A cselekményük társadalomra veszélyességét tovább növeli, hogy a korrupciós pénzt nem csupán elfogadták, esetleg kérték, hanem azt alkalmanként zsarolásszerűen kikövetelték, annak összegéről alkut folytattak. Meghatározott nagyságú „díjszabást” alakítottak ki, melynek összegéből nem engedtek. Azt is a vádlottak terhére kellett értékelni, hogy a kiemelt korrupciós bűncselekmények a szolgálati rendet és fegyelmet súlyosan rombolták. A többszörös halmazat, a többszörösen minősülő bűncselekmények, illetve a társtettesi elkövetésre figyelemmel az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztések sokkal inkább tekinthetők méltányosnak, semmint eltúlzottnak. Ugyanakkor a jelentős időmúlás és a vádlottak személyi körülményeiben rejlő enyhítő körülmények miatt az ítéletábra a büntetések súlyosítását sem tartotta indokoltnak.

A Fővárosi Ítéletábra határozata a meghozatala napján jogerőre emelkedett. A határozat írásba foglalását követően az ítéletábra haladéktalanul gondoskodott annak a felek részére történő kézbesítése iránt.

Budapest, 2020. december 16.

*Fővárosi Ítéletábra
Sajtótitkárság*